

Forbedret biodiversitet og borgerinddragelse
ved Gedser Fuglestation – 2023

Af Bo Kayser

Indhold

Indledning	3
Kortlægning af biodiversitet på græsområder på Gedser Fuglestation	3
Karplanter	3
Resultater fra undersøgelser 21. juni 2023	3
Karplanter på græsarealerne	3
Resultater fra undersøgelser 23. august 2023	5
Karplanter på græsarealerne	5
Formidlingsarrangementer	7
Slåning og høbortkørsel fra strandoverdrev	7
Slåning af græsområder i skovdelen	7
Topkapning i skovdelen	7
Aktiviteter i lokal pasningsarbejdsgruppe	7
Videre forløb de kommende år	7
Referencer	7

Forsidefoto: Græsningsfolden på Gedser Fuglestation 2023 med fire prøvofelter. Fotos: Bo Kayser.

Indledning

Guldborgsund Kommune har fra sin biodiversitetspulje givet støtte til, at Dansk Ornitologisk Forening på Gedser Fuglestation gennemfører aktiviteter, som skal forbedre biodiversiteten i området og inddrager borgere i dette arbejde. I denne rapport sammenfattes resultater og aktiviteter fra 2023.

Efter planen skal biodiversiteten forbedres på græsområderne ved først at foretage høslæt omkring 1. september. Derved gives planterne mulighed for at blomstre og sætte frø, insekterne kan leve af planterne, og fuglene kan leve af insekterne. Ved at fjerne høet gøres området mere næringsfattigt, hvilket giver et mere artsrigt græsområde.

I 2023 blev græsset desværre slået og fjernet først i juni. Derfor kom der kun få blomsterfrø, insekterne havde ikke noget at leve af og blev borte, og kun få fugle søgte derfor føde i området. Ynglende fugle i området på slåningstidspunktet kan være blevet skadet.

Figur 1. Delområder og prøvefelter fra 21. juni 2023 for de botaniske undersøgelser.

Kortlægning af biodiversitet på græsområder på Gedser Fuglestation

Der blev gennemført undersøgelser 21. juni og 23. august 2023 og suppleret med observationer fra resten af året.

Karplanter

Arterne blev kortlagt ved hjælp af en modificeret udgave af NOVANA's prøvetagningsmetode for habitatdirektivets naturtyper.

Resultater fra undersøgelser 21. juni 2023

Figur 2. Undersøgelse på strandoverdrevet 21. juni 2023.

Undersøgelse udført 21. juni 2023 klokken 8.30 til 13.00. 4/8, 21-24 grader, SV 4 m/s, mere end 10 km sigt.

Karplanter på græsarealerne

For delområde 1, havens græsarealer, var Shannon biodiversitetsindeks 0,82, mens det for delområde 2, græsningsfolden, var 0,22. For detaljerede resultater se nedenstående tabel.

Forbedret biodiversitet og borgerinddragelse ved Gedser Fuglestation - 2023

Registrering af karplanter		Delområde 1: Havens græsarealer						Delområde 2: Græsningsfolden							
Lokalitet: Gedser Fuglestation		Invasive arter: Ingen						Invasive arter: Ingen							
Dato: 21. juni 2023		Karakteristiske arter:						Karakteristiske arter:							
Monitør: Bo Kayser		Græs sp., Lancet Vejbred, Alm. Rajgræs, Hvidkløver						Græs sp., Rejnfan, Lancet Vejbred							
Dækning %: tal, til stede: x		1	2	3	4	5	Resten	Frekvens	1	2	3	4	5	Resten	Frekvens
Pinpoint prøvefelt															
Vegetationshøjde i cm		30	5	5	5	5			10	10	10	10	10		
Høstet (H), Græsning (G), ikke (-)		H	H	H	H	H	Græsslåning		H	H	H	H	H	Slået primo juni	
Dækning % vedplanter 5m cirkel		20	10	5	10	5			0	0	0	0	0		
Dækning % dværgbuske 5m cirkel		0	0	0	0	0			0	0	0	0	0		
Dækning % vandflade 5m cirkel		0	0	0	0	0			0	0	0	0	0		
Dansk navn	Latinsk navn	1	2	3	4	5	Rest	Frekve	1	2	3	4	5	Rest	Frekve
Bar jord															
Mosser	<i>Bryophyta</i>														
Ager-Snerle	<i>Convolvulus arvensis</i>		x			x		2							0
Ager-Tidsel	<i>Cirsium arvense</i>		2					1	x	2				x	3
Almindelig Brunelle	<i>Prunella vulgaris</i>			x	x			2							0
Almindelig Hundegræs	<i>Dactylis glomerata</i>		x					1							0
Almindelig Rajgræs	<i>Lolium perenne</i>		x	x	x	65		4							0
Almindelig Rapgræs	<i>Poa trivialis</i>	x						1							0
Almindelig Røllike	<i>Achillea millefolium</i>	5						1							0
Almindelig Svinemælk	<i>Sonchus oleraceus</i>		x					1							0
Bidende Ranunkel	<i>Ranunculus acris</i>	x						1							0
Blød Hejre	<i>Bromus hordeaceus</i>	x		x				2							0
Blød Storkenæb	<i>Geranium molle</i>		x			x		2							0
Brombær	<i>Rubus plicatus</i>	x	x	x				3					2		1
Draphavre	<i>Arrhenatherum elatius</i>		x					1							0
Engriflet Hvidtjørn	<i>Crataegus monogyna</i>	x			10			2					x		1
Fin Kløver	<i>Trifolium dubium</i>							0		1	x	x	x		4
Fugle-Kirsebær	<i>Prunus avium</i>	x						1							0
Følfod	<i>Tussilago farfara</i>							0						x	1
Græs sp.	<i>Poaceae sp.</i>	25	75	85	45	5		5	95	90	95	98	97		5
Horse-Tidsel	<i>Cirsium vulgare</i>		x			x		2				x	x		2
Humle-Sneglebælg	<i>Medicago lupulina</i>	x	x					2		x					1
Hvid Okseøjle	<i>Leucanthemum vulgare</i>	70						1							0
Hvid-Kløver	<i>Trifolium repens</i>		2	5		10		3		1					1
Håret Høgeurt	<i>Pilosella officinarum</i>	x						1							0
Kruset Tidsel	<i>Carduus crispus</i>							0	x						1
Krybende Potentil	<i>Potentilla reptans</i>							0	5						1
Lancet-Vejbred	<i>Plantago lanceolata</i>	x	20	10	40	x		5		x	3	x	x		4
Muse-Vikke	<i>Vicia cracca</i>							0	x						1
Mælkebøtte	<i>Taraxacum officinale</i>		1	x		20		3							0
Prikbladet Perikon	<i>Hypericon perforatum</i>	x	x					2							0
Ranunkel sp.	<i>Ranunculus sp.</i>				x			1							0
Rejnfan	<i>Tanacetum vulgare</i>							0	x	6					2
Rød Svingel	<i>Festuca rubra</i>	x			x			2							0
Rød-El	<i>Alnus glutinosa</i>			x				1							0
Rød-Kløver	<i>Trifolium pratense</i>							0			2	x			2
Slåen	<i>Prunus spinosa</i>				x			1							0
Smalbladet Vikke	<i>Vicia sativa augustifolia</i>							0				x			1
Snerre sp.	<i>Galium sp.</i>							0				x	x		2
Tofrøet Vikke	<i>Vicia hirsuta</i>							0		x	x				2
Tusindfryd	<i>Bellis perennis</i>			x				1							0
Vild Gulerod	<i>Daucus carota</i>	x		x	5			3		x	x	2			3
Vild Kørvel	<i>Athriscus sylvestris</i>					x		1			x		1		2
Total dækning %		100	100	100	100	100			100	100	100	100	100		
Total frekvens arter karplanter								59							40
Total antal arter karplanter								31							20
Fouragerende:															
	Sommerfugle						Græsrandøje 2		Ingen						
	Fugle						Solsort 2		Gul Vipstjert 1						

Resultater fra undersøgelser 23. august 2023

Figur 3. Undersøgelse på strandoverdrevet 23. august 2023.

Undersøgelse udført 23. august 2023 klokken 10.00 til 12.10. 6/8, 19 grader, V 3 m/s, mere end 10 km sigt.

Karplanter på græsarealerne

For delområde 1, havens græsarealer, var Shannon biodiversitetsindeks 0,63, mens det for delområde 2, græsningsfolden, var 0,85. For detaljerede resultater se nedenstående tabel.

Forbedret biodiversitet og borgerinddragelse ved Gedser Fuglestation - 2023

Registrering af karplanter		Delområde 1: Havens græsarealer						Delområde 2: Græsningsfolden							
Lokalitet: Gedser Fuglestation		Invasive arter: Ingen						Invasive arter: Ingen							
Dato: 23. august 2023		Karakteristiske arter:						Karakteristiske arter:							
Monitør: Bo Kayser		Græs sp., Lancet Vejbred, Vild Gulerod, Hvidkløver, M:						Græs sp., Almindelig Knopurt, Rejnfan, Lancet Vejbr							
Dækning %: tal, til stede: x		1	2	3	4	5	Resten	Frekvens	1	2	3	4	5	Resten	Frekvens
Pinpoint prøvelfelt															
Vegetationshøjde i cm		25	25	10	10	10			20	20	20	20	20		
Høslet (H), Græsning (G), ikke (-)		H	H	H	H	H	Græsslåning		H	H	H	H	H		Slået primo juni
Dækning % vedplanter 5m cirkel		20	20	5	20	20			0	0	0	0	0		
Dækning % dværgbuske 5m cirkel		0	0	0	0	0			0	0	0	0	0		
Dækning % vandflade 5m cirkel		0	0	0	0	0			0	0	0	0	0		
Danskt navn	Latinsk navn	1	2	3	4	5	Rest	Frekvens	1	2	3	4	5	Rest	Frekvens
Bar jord															
Mosser	<i>Bryophyta</i>														
Ager-Snerle	<i>Convolvulus arvensis</i>							0						x	1
Ager-Tidsel	<i>Cirsium arvense</i>	x						1	x	x	x	x	x		5
Almindelig Brunelle	<i>Prunelle vulgaris</i>	x	x	x	x			4							0
Almindelig Hundegræs	<i>Dactylis glomerata</i>	1			x	x		3					x		1
Almindelig Hvene	<i>Agrostis capillaris</i>				x			1							0
Almindelig Knopurt	<i>Centaurea jacea</i>							0	x	x	60		15		4
Almindelig Rajgræs	<i>Lolium perenne</i>				x			1	x				x		2
Almindelig Røllike	<i>Achillea millefolium</i>	x		x				2				x	2		2
Bidende Ranunkel	<i>Ranunculus acris</i>							0	x						1
Bjerg-Rørhvene	<i>Calamagrostis epigejos</i>	x			x			2							0
Brombær	<i>Rubus plicatus</i>		x		x			2	x						1
Cikorie	<i>Cichorium intybus</i>			x				1					x		1
Draphavre	<i>Arrhenatherum elatius</i>							0	x		x	x			3
Eng-Gedeskæg	<i>Tragopogon pratensis</i>							0		x		x			2
Engriflet Hvidtjørn	<i>Crataegus monogyna</i>	x	x		x			3							0
Eng-Svingel	<i>Festuca pratensis</i>							0	x	x			x		3
Enårig Rapgræs	<i>Poa annua</i>		x					1							0
Fugle-Kirsebær	<i>Prunus avium</i>	x						1							0
Følfod	<i>Tussilago farfara</i>							0	x						1
Glat Vejbred	<i>Plantago major</i>	x			x	x		3							0
Græs sp.	<i>Poaceae sp.</i>	2	25	91	5	70		5	48	75	32	75	71		5
Hæremad	<i>Lapsana communis</i>		x					1							0
Horse-Tidsel	<i>Cirsium vulgare</i>							0	x	x	x				3
Humle-Sneglebælg	<i>Medicago lupulina</i>	2		x				2	x	1	x	x	x		5
Hvidmelet Gåsefod	<i>Chenopodium album</i>							0					x		1
Hvid Okseøje	<i>Leucanthemum vulgare</i>	95	x	x				3							0
Hvid-Kløver	<i>Trifolium repens</i>		50		5	25		3							0
Hvid Snerre	<i>Galium mollugo</i>							0		x					1
Høst-Borst	<i>Leontodon autumnalis</i>	x			x			2							0
Håret Høgeurt	<i>Pilosella officinarum</i>	x						1							0
Korsknap	<i>Glechoma hederacea</i>		x					1							0
Krybende Potentil	<i>Potentilla reptans</i>							0	x						1
Lancet-Vejbred	<i>Plantago lanceolata</i>		25	5	80			3	1	2	2	3	x		5
Lav Ranunkel	<i>Ranunculus repens</i>		x					1							0
Mark-Rødtop	<i>Odontites verna</i>	x		2	x			3							0
Muse-Vikke	<i>Vicia cracca</i>							0	1	1	1	2	10		5
Mælkebøtte	<i>Taraxacum officinale</i>	x		x		5		3		x		x			2
Priekbladet Perikon	<i>Hypericon perforatum</i>	x						1							0
Rejnfan	<i>Tanacetum vulgare</i>							0	50						1
Rose sp.	<i>Rosa sp.</i>							0		x					1
Rød Svingel	<i>Festuca rubra</i>	x						1							0
Rød-Kløver	<i>Trifolium pratense</i>			x				1		1	5	10			3
Skræppe sp.	<i>Rumex sp.</i>							0	x						1
Skvalderkål	<i>Aegopodium podagraria</i>					x		1							0
Slåen	<i>Prunus spinosa</i>				x			1							0
Stor Nælde	<i>Urtica dioica</i>							0						x	1
Syren	<i>Syringa vulgaris</i>					x		1							0
Tofrøet Vikke	<i>Vicia hirsuta</i>							0				x	2		2
Tusindfryd	<i>Bellis perennis</i>	x	x	2		x		4	x	x	x	x	x		5
Vild Gulerod	<i>Daucus carota</i>	x	x	x	10			4		20		10	x		3
Vild Kørvel	<i>Athriscus sylvestris</i>			x		x		2	x			x	x		3
Total dækning %		100	100	100	100	100			100	100	100	100	100		
Total frekvens arter karplanter								69							75
Total antal arter karplanter								34							31
Fouragerende:															
	Sommerfugle	Lille Kålsommerfugl 2, Okkergul Randøje 1						Lille Kålsommerfugl 2, Okkergul Randøje 1							
	Fugle	Ingen						Ingen							

Figur 4. Åbent Hus på fuglestationen den 25. september 2022.

Formidlingsarrangementer

Der blev gennemført formidlingsarrangementer på dagene med undersøgelser 21. juni og 23. august 2023. I princippet fik fremmødte fortalt om Guldborgsund Kommunes projekt og fik mulighed for at være med i undersøgelsesarbejdet. Der kom dog ingen deltagere.

Desuden stod Gedser Fuglestation for følgende formidlingsarrangementer i Gedserområdet for DOF Storstrøm i 2023: 25. marts forårstur med ederfugletræk, 30. april Åbent Hus på fuglestationen, 24. august natsværmeraften på fuglestationen, 24. september Åbent Hus på fuglestationen og 2.

november træktur på Gedser Odde.

Slåning og høbortkørsel fra strandoverdrev

Først i juni blev overdrevet slået og høet kørt bort. Det burde først have fundet sted omkring 1. september.

Slåning af græsområder i skovdelen

Området bliver slået med havetraktor efter behov, ca. en gang om måneden.

Topkapning i skovdelen

Blev gennemført i 2022. Næste gang sker det om 2-3 år.

Aktiviteter i lokal pasningsarbejdsgruppe

En gruppe på 5-10 ældre personer mest fra Guldborgsund Kommune har sørget for pasning af området. Efter behov, ca. månedlig i vækstsæsonen, er græsarealer i haven blevet slået og buskadser trimmet. Gruppen deltog desuden i forbindelse med oprydning efter topkapningen.

Videre forløb de kommende år

Processen med at forbedre biodiversiteten tager flere år. Gedser Fuglestation håber derfor, at projektet også kan modtage støtte de kommende år.

Referencer

Anon. 1 2021. Prøvetagningsaktiviteter. NOVANA. Aarhus Universitet.

<https://novana.au.dk/naturtyper/kontrolovervaagning/overvaagningsmetoder/proevetagning/>

Anon. 2 2021. Artssammensætning. NOVANA. Aarhus Universitet.

<https://novana.au.dk/naturtyper/kontrolovervaagning/overvaagningsmetoder/proevetagning/artssammenaetning/>

Frederiksen, S. *et al.*, 2006. Dansk Flora. Gyldendal.